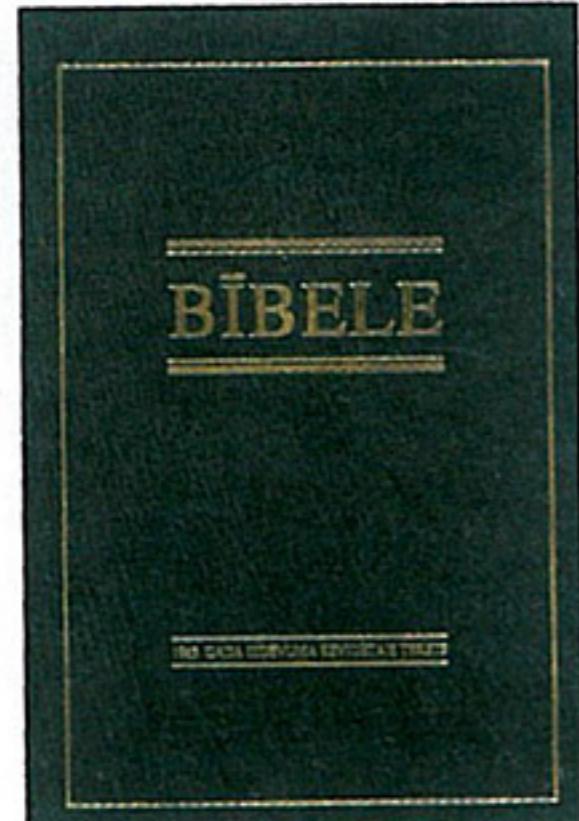

Grāmatas

“Gadiem ejot, es reti sev laižu klāt svešus cilvēkus un svešus rakstniekus. Virkne autoru ir auguši un mainījušies līdz ar mani. Piemēram, lietuviešu rakstniece Jurga Ivanauskaitė. Atceros, viņas pirmā latviski iznākusi grāmata *Ragana un lietus* bija absolūta eksplozija un brīnums mūsu platumā grādos un trafaretajā domāšanā. Ivanauskaitē pieder mana uzticība, tāpēc esmu lasījusi gandrīz visas viņas latviski izdotās grāmatas. Lasot atļaujos mazliet ielocīt lapu malas un pie tām vietām vēlāk atgriezties. Grāmatu *Sapņiem līdzi* no jauna paņēmu rokās pēc Jurgas Ivanauskaites aiziešanas, un ielocījumu tajā ir patiesām daudz.

Grāmata, ko var lasīt visa mūža garumā, ir *Bībele*. Šī grāmata ir neaptverami ietilpīga. Katru reizi to lasot, atkal no jauna saprotu, kas tajā brīdī esmu. Lasīt *Bībeli* – tā nav atpūta. Tas ir darbs un pienākums, kas jādarba. Jautājumi, par kuriem runā *Bībele*, ir vienīgie, par kuriem uz šīs pasaules vērts domāt.

Man ir radniecīgs tas skumji ironiskais vai ironiski skaudrais veids, kādā par vistraģiskāko uz pasaules spēj runāt **Kurts Vonnegūts**. Romānu *Lopkautuve Nr. 5* un citus viņa darbus es varu citēt un citēt, zinu desmitiem gabaliņu no Vonnegūta. Saeimā bieži atceros vārdus no šīs grāmatas: "Man tā vien šķiet, ka jums, čāli, nāksies sacerēt labi daudz jaunu melu, citādi ļautiņiem vairs negribēsies dzīvot." Bezgala aktuāli, vai ne? Vonnegūta darbus sāku lasīt 1973. gadā, kad iznāca viņa pirmā grāmata *Kaķa šūpulis*. Man patīk viņa valoda – bez patētiskas siekalšanās, raudulīguma, nevajadzīga sentimenta. Par svēto

Saeimas deputāte INGUNA RĪBENA grāmatas pielīdzina gudriem cilvēkiem, ar kuriem vienmēr ir interesanti parunāties.

"Man uz naktsskapīša ir vismaz metru augsts grāmatu krāvums, dažkārt mēdzu paņemt kādu no tām un palasīt. Ir grāmatas, kuras lasu jau 30 gadus," – teic Ingūna.

mūža garumā

un patiesi traģisko šajā tik cīniskajā laikā un pasaule man ir pieņemams runāt tā, kā to dara Vonnegūts – ar ironiju, it kā ākstoties, bet tajā pašā laikā lasītājam izjūtot, kāda cilvēcība un izmisums slēpjelas aiz šiem vārdiem.

Ja citiem omas uzlabošanai pie gultas stāv Jaroslava Hašeka Šveiks, man šim nolūkam kalpo Dzordža Orvela *Dzīvnieku ferma*. Pirma reizi to izlasīju padomju laikā, kad šī grāmata ceļoja no rokas rokā. Toreiz lasīju *Dzīvnieku fermu*, domājot par tajā laikā pastāvošo iekārtu, bet tagad saprotu, ka tā ir tikpat trāpīga arī neatkarīgā Latvijā. Tā ir ģeniālas literatūras pazīme – būt lasāmai jebkurā valstī, laikā un

vecumā, un tā vienmēr un visur būs aktuāla.

Atradums man bija Frederika Beigbedera slavenais romāns 14,99 eiro, ko man ieiteica bērni. Šajā grāmatā ir izcili precīzi formulēts šis laiks un reklāmas vieta tajā: "Ko es tur varu darīt, ja cilvēce ir izdomājusi Dievu aizstāt ar plaša patēriņa precēm." Vai arī: "Burvju triks ir izdevies – cilvēkiem, kuri to nevar atļauties, mēs esam radījuši vēlmi nopirkt jaunu lietu, kas vēl pirms desmit minūtēm viņiem nebija vajadzīga." Un, protams: "Cilvēce beidzot ir atradusi mērķi – pelnīt naudu, lai varētu līdzināties reklāmai." Šī grāmata ir citēšanas vērta.